

MINISTRSTVO ZA KULTURO
Direktorat za kulturno dediščino

Zadeva: Neskladje dopolnjenega osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta za dele območij urejanja BR 1/1 Stadion, BS 1/2 Bežigrad in BS 1/4 Koroška in okoljskega poročila z Zakonom o varstvu kulturne dediščine in Odlokom o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena

Spoštovani!

I.

Direktorat za kulturno dediščino je v dopisu št. 35012-22/2009/17 z dne 15. 9. 2009 izdal mnenje (v priponki), da je okoljsko poročilo ustrezno in da omogoča presojo vplivov plana na dediščino. Čeprav ima po Zakonu o varstvu okolja za preučitev poročila na voljo 21 dni, je v naglici verjetno spregledal, da okoljsko poročilo ni usklajeno z Odlokom o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena in da zato ne omogoča presoje vplivov plana na kulturno dediščino oziroma je presoja napačna.

Obrazložitev:

Na 29. strani okoljskega poročila (v priponki) je sicer navedeno, da za obravnavano območje velja poseben pravni režim, ki ga določa omenjeni odlok, vendar pri vrednotenju vplivov njegove določbe niso upoštevane. Tako je z 10. členom odloka parcela št. 312 k. o. Bežigrad (zelenica oziroma vrtovi na severni strani stadiona) razglašena za vplivno območje spomenika, v 9. odstavku 56. člena pa je za vplivno območje predpisan varstveni režim ohranjanja vedut in obstoječega nepozidanega odprtega prostora ter prepoved gradnje na območju obstoječih odprtih prostorov, zlasti zelenic, parkovnih površin in vrtov, medtem ko dopolnjeni osnutek OPPN s pozidavo zelenih površin vse to prekrši. Izjeme, da bi bilo šest oziroma osem poslovnih blokov nujnih za rabo spomenika, namenjenega športnim in kulturnim prireditvam, pa strokovno ni mogoče zagovarjati, saj že stolpnica v južnem delu presega sprejemljiv obseg dopolnilnih dejavnosti. Ker prepovedi gradnje ni mogoče zaobiti z omilitvenimi ukrepi, bi moralo okoljsko poročilo področje varovanja kulturne dediščine za varianti V1 in V2 ovrednotiti z oceno D oziroma E, dodeljena ocena C pa je napačna.

II.

Čeprav zakonodaja izrecno ne zahteva, da se ministrstvo za kulturo v tej fazi postopka opredeli tudi do dopolnjenega osnutka OPPN, pa bi to lahko storilo posredno z zavrnitvijo okoljskega poročila, saj je njegova neustreznost posledica neustreznega osnutka OPPN, ki ne upošteva varstvenega režima za vplivno območje kulturne dediščine (obrazloženo zgoraj). Zato tudi vplivi izvedbe plana na okolje ne morejo biti sprejemljivi, neupoštevanje odloka o razglasitvi za kulturni spomenik državnega pomena pri pripravi prostorskega akta pa predstavlja tudi kršitev 74. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine.

Poleg tega Sklep o začetku priprave Občinskega podrobnega prostorskega načrta za del območja urejanja BR 1/1 Stadion (Uradni list RS, št. 105/2008 z dne 7. 11. 2008) v 2. členu navaja, da gre za celovito prenovu obravnavanega območja, zato je po 3. odstavku 56. člena Zakona o prostorskem načrtovanju obvezen sestavni del OPPN tudi konservatorski načrt, ki ga je treba v skladu z dopisom

ministrstva za kulturo št. 35012-128/2009/2 z dne 4. 8. 2009 (v priponki) obravnavati kot konservatorski načrt za prenovo in bi moral biti javno razgrnjen z dopolnjenim osnutkom OPPN. Če je z omenjenim dopisom ministrstvo za kulturo Skupnost in Združenje slovenskih občin posebej prosilo, da lokalne skupnosti v Republiki Sloveniji obvestita, da to upoštevajo pri pripravi prostorskih aktov, pa je nenavadno, da le mesec dni kasneje ministrstvo samo pri prostorskem aktu in okoljskem poročilu, ki ju dobi v presojo, taisto pomanjkljivost spregleda.

III.

Glede na to, da v času izdaje smernic za OPPN (dopis št. 35012-22/2009/4 z dne 25. 3. 2009) Odlok o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena še ni bil sprejet, predlagamo, da ministrstvo za kulturo od mestne občine uradno zahteva, naj pri pripravi vseh prostorskih aktov upošteva varstveni režim, ki ga določa omenjeni odlok, samo pa naj dosledneje preverja usklajenost s predpisi spomeniškega varstva. Ministrstvo za kulturo opozarjamo, da je Mestna občina Ljubljana v izvedbenem prostorskem načrtu, ki je tik pred javno razgrnitvijo, vplivno območje kulturne dediščine iz zelenih in parkovnih površin že spremenila v območje centralnih dejavnosti in tudi v tem primeru prekršila 74. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine.

Poleg tega protestiramo proti temu, da je članica strokovne komisije, ki je posvetovalno telo ministrice za kulturo glede vprašanj nepremične kulturne dediščine, kot predstavnica podizvajalca okoljskega poročila na neformalnem sestanku na direktoratu vplivala na to, da je poročilo, ki je v tako očitnem neskladju z odlokom, dobilo potrebno soglasje. Ministrstvo za kulturo takega konflikta interesov ne bi smelo dopustiti, zato predlagamo, da se omenjena oseba izloči iz vseh posvetovalnih postopkov v zvezi s Plečnikovim stadionom, saj je zaradi plačila, ki ga je njen delodajalec posredno prejel od investitorja, dvom o njeni nepristranskosti upravičen.

Lepo vas pozdravljamo,

v imenu podpisnikov Temeljne listine stanovalcev Fondovih hiš Katarina Bajželj Žvokelj, Ljubo Rezar in Peter Rondajj

V vednost: ministrica za kulturo